

Promemoria

Ändring av vissa avgifter för prov samt digital fotografering för körkort

---

Promemorians huvudsakliga innehåll

I denna promemoria, som tagits fram inom Regeringskansliet, finns förslag på ändring av förordningen (2010:1578) om provavgifter för körkort och yrkesmässig trafik, m.m. Förslaget avser en justering av avgifterna för kunskapsprov och körprov för olika typer av körkort samt digital fotografering.

Ändringarna bör träda i kraft den 1 november 2024.

Innehållsförteckning

1	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:1578) om provavgifter för körkort och yrkesmässig trafik, m.m.	3
2	Avgiftsbelagd provverksamhet för körkort.....	6
3	Avgifterna för att få körkort bör justeras	6
3.1	Avgifter för kunskapsprov.....	7
3.1.1	Kunskapsprov för körkort, traktorkort, yrkesförarkompetens och yrkeskompetens för taxiförarlegitimation	7
3.1.2	Kunskapsprov för yrkeskunnande för yrkesmässig trafik.....	8
3.1.3	Kunskapsprov för yrkeskunnande för taxitrafik	9
3.1.4	Omprov för säkerhetskontroll och funktionsbeskrivning	9
3.2	Avgifter för körprov	9
3.2.1	Körprov för behörigheterna A1, A2 och A.....	9
3.2.2	Körprov för behörigheten B och taxiförarlegitimation	10
3.2.3	Körprov för den utökade behörigheten B	10
3.2.4	Körprov för behörigheterna BE, C1, C, D1 och D	10
3.2.5	Körprov för övriga behörigheter och tillträde till trafik- eller motorecykelläro-utbildning	11
3.3	Avgiften för digital fotografering.....	11
4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	11
5	Konsekvenser.....	12
5.1	Förslaget i korthet, syfte och alternativ	12
5.2	Konsekvenser för staten	13
5.2.1	Trafikverket	13
5.2.2	Övrigt	13
5.3	Konsekvenser för enskilda	14
5.3.1	Enskilda användare.....	14
5.3.2	Företag.....	14
5.4	Konsekvenser för kommuner och regioner	14
5.5	Sverige och EU.....	15
5.6	Tidpunkten för ikraftträdande och behov av särskilda informationsinsatser	15
5.7	Övriga konsekvenser	15
Bilaga 1	Förslag från Trafikverket den 13 mars 2023 (LI2023/02028)	
Bilaga 2	Kompletterande förslag från Trafikverket den 26 mars 2024 (LI2023/02028)	

1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:1578) om provavgifter för körkort och yrkesmässig trafik, m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2010:1578) om provavgifter för körkort och yrkesmässig trafik, m.m.

dels att 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 2 a–2 f §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Trafikverket ska ta ut avgift enligt följande.

<u>Avgiftslista</u>	<u>Avgift</u> <u>kronor</u>
---------------------	--------------------------------

Kunskapsprov/omprov, säkerhetskontroll och funktionsbeskrivning

– normaltaxa	325
– kvälls- och helgtaxa	400

Körprov för

a) behörigheterna B, C1, C, D1 och D,

b) den utökade behörigheten B för den som har körkort med behörighet B,

c) taxiförlegitimation

– normaltaxa	800
– kvälls- och helgtaxa	1 040

Körprov för

a) den utökade behörigheten B för den som har körkort med behörighet B,

b) övriga behörigheter,

c) tillträde till trafik- eller motorcykelläro- utbildning

– normaltaxa	1 650
– kvälls- och helgtaxa	2 145

Trafikverket ska ta ut avgift för prov enligt normaltaxa när provet äger rum på en vardag någon gång under tiden kl. 07.30–18.00 och enligt kvälls- och helgtaxa när provet äger rum under annan tid. Avgiftens storlek framgår av 2 a–2 f §§ där normaltaxans avgiftsbelopp anges först direkt följt av kvälls- och helgtaxans belopp inom parentes.

¹ Senaste lydelse 2014:1485.

*Kunskapsprov för yrkeskunnande
och yrkeskompetens*

<i>– normaltaxa</i>	<i>640</i>
<i>– kvälls- och helgtaxa</i>	<i>830</i>

Normaltaxa ska tas ut för förrättning som äger rum vardagar kl. 07.30–18.00. Övrig tid ska kvälls- och helgtaxa tas ut.

<i>Digital fotografering</i>	<i>80</i>
<i>Tidtaxa för utfört arbete per person och timme</i>	<i>500</i>

För sådan förrättning eller åtgärd av Trafikverket som inte anges ovan och som inte omfattas av bestämmelserna i någon annan förrättning får verket ta ut avgift enligt tidtaxa.

Om förrättning, åtgärd eller annat arbete medför rese- eller trakamentskostnader eller särskilda utlägg, ska dessa ersättas särskilt.

2 a §

För kunskapsprov för körkort, traktorkort, yrkesförarkompetens eller yrkeskompetens för taxiförarlegitimation är avgiften 420 (520) kronor.

2 b §

För kunskapsprov för yrkeskunnande för

- 1. yrkesmässig trafik är avgiften 500 (615) kronor, och*
- 2. taxitrafik är avgiften 420 (520) kronor.*

2 c §

För omprov för säkerhetskontroll och funktionsbeskrivning är avgiften 1 000 (1 400) kronor.

2 d §

För körprov för

1. körkortsbehörigheten A1, A2 eller A är avgiften 2 000 (2 800) kronor,

2. körkortsbehörigheten B är avgiften 1 000 (1 400) kronor,

3. den utökade körkortsbehörigheten B för den som har körkort med behörighet B är avgiften 1 000 (1 400) kronor,

4. den utökade behörigheten B för den som inte har körkort med behörighet B är avgiften 2 000 (2 800) kronor,

5. körkortsbehörigheterna BE, C1, C, D1 eller D är avgiften 1 650 (2 310) kronor,

6. andra körkortsbehörigheter än de som avses i 1–5 är avgiften 2 100 (2 940) kronor,

7. taxiförarlegitimation är avgiften 1 000 (1 400) kronor, och

8. tillträde till trafik- eller motorcykelläro- eller utbildning är avgiften 2 100 (2 940) kronor.

2 e §

För digital fotografering är avgiften 120 kronor.

2 f §

För sådan förrättning eller åtgärd av Trafikverket som inte anges i 2 a–2 e §§ och som inte omfattas av bestämmelserna i någon annan författning får verket ta ut avgift enligt tidtaxa. Tidtaxa för utfört arbete per person och timme är 500 kronor.

Om förrättning, åtgärd eller annat arbete medför rese- eller trakamentskostnader eller särskilda utlägg, ska dessa ersättas särskilt.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 november 2024.
  2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om avgift för prov eller fotografering som har bokats före ikraftträdandet.

2 Avgiftsbelagd provverksamhet för körkort

Trafikverkets offentligrättsliga verksamhet omfattar förarprov för körkort för personbil, lätt lastbil, tung lastbil, traktor, motorcykel, moped och buss. Trafikverket utför även prov för dem som vill bli yrkesförare eller dem som tänker starta ett företag inom transportbranschen.

Förarprov är en av Trafikverkets fyra resultatenheter. Resultatenheten arbetar framför allt med att tillhandahålla sådana praktiska och teoretiska prov som krävs för att få behörighet att framföra olika fordon. Avgiftskollektivet består av privatpersoner, kommuner och företag.

I förordningen (2010:1578) om provavgifter för körkort och yrkesmässig trafik, m.m. finns bestämmelser om vilka avgifter Trafikverket får ta ut för sin provverksamhet. Av förordningen framgår avgiftsnivåerna för olika typer av kunskapsprov (även kallade teoriprov), körprov och prov kopplade till yrkestrafik. Av förordningen framgår även avgift för digital fotografering m.m.

I slutet av 2019 lämnade Trafikverket in ett förslag till Regeringskansliet på förändrade avgiftsnivåer i förordningen om provavgifter för körkort och yrkesmässig trafik, m.m. Bakgrunden till förslaget var att Trafikverket hade analyserat avgiftsnivåerna och konstaterat att verket inte nådde full kostnadstäckning med de i förordningen beslutade taxorna. Förslaget från Trafikverket ledde dock inte till något beslut om nya avgifter.

Trafikverket lämnade under 2023 in ett nytt förslag som ersätter det äldre förslaget från 2019, se *bilaga 1*. I början av 2024 har Trafikverket kompletterat sitt förslag med justerade avgiftsnivåer, se *bilaga 2*. Trafikverket har som skäl för förslaget om avgiftsförändringarna anført att förutsättningarna i verksamheten och omvärlden har förändrats, vilket gör att det är aktuellt med ett nytt underlag och en justering av provavgifterna. Trafikverkets föreslagna avgiftsförändringar och skälen till dessa framgår av bilagorna 1 och 2 där de aktuella avgiftsnivåerna finns i bilaga 2.

3 Avgifterna för att få körkort bör justeras

Om inte regeringen har föreskrivit något annat ska avgifter beräknas så att de täcker verksamhetens kostnader, dvs. att uppnå full kostnadstäckning. Det framgår av avgiftsförordningen (1992:191). En sådan prissättning innebär att det finns ett tydligt samband mellan avgiften och myndighetens kostnad för den avgiftsbelagda varan eller tjänsten.

Den förordning som styr avgifterna för kunskaps- och förarprov m.m. har inte ändrats sedan 2014. En statisk avgiftsstruktur i kombination med ökande kostnader drivna av inflationen under den senaste tioårsperioden gör att provverksamheten inom Trafikverkets resultatenhet Förarprov i dag går med underskott. Av den inledande framställningen i bilaga 1 från Trafikverket framgår beräkningar om att förarprovverksamheten utan avgiftsförändringar kommer att uppvisa ett beräknat ackumulerat underskott på 201 miljoner kronor år 2025. En höjning av avgifterna är en

förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas med full kostnadstäckning och med fortsatt god service och kvalitet. Mot denna bakgrund bör avgifterna höjas för att avgifterna ska täcka verksamhetens kostnader. Vissa provavgifter bör dock justeras ner för att bättre motsvara den faktiska kostnad som dessa prov innebär för Trafikverket. Vidare bör avgiftsstrukturen utformas så att den samlade intäktsmassan på något eller några års sikt täcker samtliga kostnader som är direkt eller indirekt förenade med provverksamheten.

Som nämnts ovan bör avgiftsstrukturen ändras så att verksamheten genom en ekonomi i balans fortsatt ska kunna bedrivas med god service och kvalitet. Det inledande förslaget i bilaga 1 från Trafikverket innebar sammantaget att det ackumulerade resultatet för förarprovsverksamheten beräknades uppgå till 58 miljoner kronor år 2025. För att uppnå full kostnadstäckning i avgiftsbelagda verksamheter i staten ska avgiftsnivån sättas så att den långsiktiga självkostnaden täcks. Detta innebär att avgifterna ska beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader. Förslaget nedan innebär därför en mer modererad och i tid mer utsträckt återhämtning av det ackumulerade resultatet jämfört med Trafikverkets första förslag. Förslaget syftar till en inflationsjustering av avgifterna kombinerad med en nivåinställning som gör att verksamheten vid ingången av räkenskapsåret 2027 enligt modelleringar gjorda av Trafikverket uppnått balans mellan ackumulerade över- och underskott.

Enligt Trafikverkets beräkningar innebär förslaget nedan att det ackumulerade resultatet för verksamheten vid utgången av räkenskapsåret 2027 beräknas att uppgå till 14 miljoner kronor.

3.1 Avgifter för kunskapsprov

3.1.1 Kunskapsprov för körkort, traktorkort, yrkesförarkompetens och yrkeskompetens för taxiförarlegitimation

Promemorians förslag: Avgifterna för kunskapsprov för körkort, traktorkort, yrkesförarkompetens och yrkeskompetens för taxiförarlegitimation ändras till 420 kronor (normaltaxa) och 520 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Denna bestämmelse omfattar avgifterna avseende kunskapsprov för körkortsbehörigheterna AM, A1, A2, A, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D och DE samt för traktorkort. Vidare omfattas kunskapsprov för yrkesförarkompetens för samtliga tunga behörigheter för buss och gods liksom kunskapsprov för yrkeskompetens för taxiförarlegitimation.

Avgifterna för kunskapsprov för grundbehörigheterna bör höjas med 95 kronor (normaltaxa) och 120 kronor (kvälls- och helgtaxa) för att på så sätt bättre motsvara den faktiska kostnad som Trafikverket har för att genomföra proven i fråga. Kunskapsprov för yrkesförarkompetens och

yrkeskompetens för taxiförarlegitimation bör ha samma avgift som merparten av övriga kunskapsprov eftersom de är likartade i omfattning och utformning.

Tabell 3.1 Översikt för berörda typer av kunskapsprov

Jämförelsetabell

Typ av kunskapsprov	Nuvarande avgifter*	Föreslagna avgifter*
AM	325/400	420/520
A1	325/400	420/520
A2	325/400	420/520
A	325/400	420/520
B	325/400	420/520
BE	325/400	420/520
C1	325/400	420/520
C1E	325/400	420/520
C	325/400	420/520
CE	325/400	420/520
D1	325/400	420/520
D1E	325/400	420/520
D	325/400	420/520
DE	325/400	420/520
Traktor	325/400	420/520
Yrkesförarkompetens	640/830	420/520
Yrkeskompetens för taxiförarlegitimation	640/830	420/520

*Avgiften avser normaltaxa/ kvälls- och helgtaxa.

3.1.2 Kunskapsprov för yrkeskunnande för yrkesmässig trafik

Promemorians förslag: Avgifterna för kunskapsprov för yrkeskunnande för person- och godstransporter sänks från 640 kronor (normaltaxa) och 830 kronor (kvälls- och helgtaxa) till 500 kronor (normaltaxa) och 615 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Avgifterna för kunskapsprov för yrkeskunnande för person- och godstransporter motsvarar i dag inte den faktiska kostnad som Trafikverket har för att genomföra proven i fråga. Avgifterna bör därför sänkas för att på bättre sätt motsvara den faktiska kostnaden.

3.1.3 Kunskapsprov för yrkeskunnande för taxitrafik

Promemorians förslag: Avgifterna för kunskapsprov för yrkeskunnande för taxitrafik ändras till 420 kronor (normaltaxa) respektive 520 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Kunskapsprov för yrkeskunnande för taxitrafik bör ha samma avgift som merparten av övriga kunskapsprov eftersom de är likartade i omfattning och utformning. Avgifterna bör därför ändras för att på bättre sätt motsvara den faktiska kostnad som Trafikverket har för att genomföra proven i fråga.

3.1.4 Omprov för säkerhetskontroll och funktionsbeskrivning

Promemorians förslag: Avgiften för omprov av säkerhetskontroll och funktionsbeskrivning höjs från 325 kronor (normaltaxa) och 400 kronor (kvälls- och helgtaxa) till 1 000 kronor (normaltaxa) och 1 400 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: För att få körkort för de tyngre behörigheterna krävs att sökanden gör en säkerhetskontroll och en funktionsbeskrivning. Detta görs i anslutning till körprovet, men provet utgör ett eget moment i utbildningen och sökanden kan därför underkännas på denna del separat från körprovet och blir då tvungen att göra om provet.

I dag kostar ett omprov lika mycket som de flesta övriga kunskapsproven, vilket inte motsvarar den faktiska kostnaden för ett omprov. Avgiften bör därför höjas för att på så sätt bättre svara mot den faktiska kostnad som Trafikverket har för att genomföra omprovet.

3.2 Avgifter för körprov

3.2.1 Körprov för behörigheterna A1, A2 och A

Promemorians förslag: Avgifterna avseende körprov för behörigheterna A1, A2 och A höjs från 1 650 kronor (normaltaxa) och 2 145 kronor (kvälls- och helgtaxa) till 2 000 kronor (normaltaxa) respektive 2 800 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Avgifterna bör höjas för att på så sätt bättre svara mot den faktiska kostnad som Trafikverket har för att genomföra dessa prov och därmed ge bättre kostnadstäckning.

3.2.2 Körprov för behörigheten B och taxiförarlegitimation

Promemorians förslag: Avgifterna avseende körprov för behörigheten B och taxiförarlegitimation höjs från 800 kronor (normaltaxa) och 1 040 kronor (kvälls- och helgtaxa) till 1 000 kronor (normaltaxa) och 1 400 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Avgifterna bör höjas för att på så sätt bättre svara mot den faktiska kostnad som Trafikverket har för att genomföra dessa prov och därmed ge bättre kostnadstäckning.

3.2.3 Körprov för den utökade behörigheten B

Promemorians förslag: Avgiften avseende körprov för den utökade behörigheten B för den som har körkort med behörigheten B höjs från 800 kronor (normaltaxa) och 1 040 kronor (kvälls- och helgtaxa) till 1 000 kronor (normaltaxa) och 1 400 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Avgiften avseende körprov för den utökade behörigheten B för den som saknar körkort med behörigheten B höjs från 1 650 kronor (normaltaxa) och 2 145 kronor (kvälls- och helgtaxa) till 2 000 kronor (normaltaxa) och 2 800 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Om körkortshavaren har godkänts i ett särskilt körprov ger behörigheten B även rätt att framföra ett släpfordon vars totalvikt överstiger 750 kilogram och i kombination med dragfordonets totalvikt överstiger 3,5 men inte 4,25 ton (utökad behörighet B). Kombinationen kallas även B96 och innebär att man behöver körkort med behörigheten B samt ett tillägg i form av ett särskilt körprov (96).

Provavgifterna för behörigheten B96 och 96 bör höjas för att på så sätt ge en bättre kostnadstäckning för Trafikverket.

3.2.4 Körprov för behörigheterna BE, C1, C, D1 och D

Promemorians förslag: Avgifterna för körprov för behörigheterna BE, C1, C, D1 och D ändras till 1 650 kronor (normaltaxa) och 2 310 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Avgiften för körprov för behörigheten BE är redan i dag på samma nivå som promemorian föreslår vad gäller normaltaxan. Kvälls- och helgtaxan är dock lägre, vilket innebär att förslaget utgör en höjning från 2 145 kronor till 2 310 kronor vad gäller den. Avgiften för körprov för behörigheterna C1, C, D1 och D är i dagsläget lägre och ligger på 800 kronor (normaltaxa) och 1 040 kronor (kvälls- och helgtaxa). Detta är motsägelsefullt eftersom samtliga dessa prov har ungefär samma omfattning. Förslaget, som innebär att vissa av avgifterna höjs, skulle ge bättre kostnadstäckning för Trafikverket.

Tabell 3.2 Översikt för berörda behörigheter

Jämförelsetabell

Behörighet	Nuvarande avgifter (kr)*	Föreslagna avgifter (kr)*
BE	1 650/2 145	1 650/2 310
C1	800/1 040	1 650/2 310
C	800/1 040	1 650/2 310
D1	800/1 040	1 650/2 310
D	800/1 040	1 650/2 310

*Avgiften avser normaltaxa/ kvälls- och helgtaxa.

3.2.5 Körprov för övriga behörigheter och tillträde till trafik- eller motorcykelläro-utbildning

Promemorians förslag: Avgifterna för körprov för övriga behörigheter och tillträde till trafik- eller motorcykelläro-utbildning höjs till 2 100 kronor (normaltaxa) och 2 940 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Denna bestämmelse omfattar avgifterna avseende körprov för behörigheterna C1E, CE, D1E och DE samt tillträde till trafik- eller motorcykelläro-utbildning. Samtliga dessa avgifter är idag 1 650 kronor (normaltaxa) och 2 145 kronor (kvälls- och helgtaxa).

Avgiften bör höjas till 2 100 kronor (normaltaxa) och 2 940 kronor (kvälls- och helgtaxa) för att ge bättre kostnadstäckning.

3.3 Avgiften för digital fotografering

Promemorians förslag: Avgiften för digital fotografering höjs från 80 kronor till 120 kronor.

Trafikverkets förslag överensstämmer med promemorians.

Skälen för förslaget: Avgiften för digital fotografering bör höjas med 40 kronor för att bättre motsvara Trafikverkets kostnader för att genomföra detta moment.

4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2024. Äldre föreskrifter ska fortfarande gälla i fråga om avgift för prov eller fotografering som har bokats före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Tiden mellan beslut om ändring av den aktuella förordningen och de nya reglernas ikraftträdande bör anpassas så att Trafikverket har möjlighet att planera och koordinera bland annat ändring i it-system (bokning och betalning) och kommunikationsinsatser. Ikraftträdandet bör därför sättas till den 1 november 2024.

Bokningar av kunskapsprov, omprov, körprov och fotografering kan göras i Trafikverkets system en viss tid innan provet eller fotograferingen genomförs. Enligt uppgift från Trafikverket finns olika betalningsalternativ. De flesta betalar med swish eller kort vid bokningstillfället. Det finns även en möjlighet att betala mot faktura. Den skickas ut efter att provet eller fotograferingen har genomförts. Om de nya avgifterna kommer att gälla för prov och fotograferingar som genomförs efter ikraftträdandet av förordningsändringarna kommer den avgift som anges vid bokningen inte att överensstämja med den avgift som sedan tas ut efter provet eller fotograferingen. De som betalat vid bokningen kommer då att få betala ett tillägg. Det är därför rimligt att bokningstillfället blir styrande för vilken avgift som ska gälla. De som bokar en tid innan de nya avgifterna träder i kraft bör debiteras den avgift som gäller vid bokningen, även om körprovet eller fotograferingen genomförs efter ikraftträdandet. En övergångsbestämmelse som säkerställer den ordningen bör införas.

5 Konsekvenser

5.1 Förslaget i korthet, syfte och alternativ

Förslaget syftar till att avgifterna bättre ska motsvara de faktiska kostnaderna inom Trafikverket förarprovsvksamhet. Enligt avgiftsförordningen (1992:191) ska avgifterna utgå från full kostnadstäckning, dvs. att avgifterna på några års sikt ska täcka alla kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten. Förslaget innebär justeringar av vissa provavgifter och avgiften för digital fotografering genom en ändring av förordningen (2010:1578) om provavgifter för körkort och yrkesmässig trafik, m.m.

Förslaget följer av en framställning med komplettering från Trafikverket. I den initiala framställningen har Trafikverket redogjort för en prognos som visar att provverksamheten utan ändring av provavgifterna uppvisar ett ackumulerat underskott på cirka 200 miljoner kronor år vid ingången av 2026, vilket i huvudsak kan förklaras av ökade kostnader drivna av inflationen sedan avgifterna senast ändrades. Sedan 2014 har inflationen, mätt med KPI, ökat med cirka 32 procent. Trafikverket har därför föreslagit ett antal justeringar av avgifterna inom provverksamheten. Effekten av de initialt föreslagna förändringarna, se bilaga 1, bedöms av Trafikverket leda till ett ackumulerat resultat som uppgår till cirka 58 miljoner kronor vid ingången av år 2026.

Trafikverkets komplettering, se bilaga 2, innebär en mer modererad och i tid mer utsträckt återhämtning av det ackumulerade resultatet jämfört med det initiala förslaget. För att uppnå full kostnadstäckning i en

avgiftsbelagd verksamhet inom staten ska avgiftsnivån beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader. Förslaget i promemorian, som överensstämmer med Trafikverkets komplettering, syftar till en inflationsjustering av avgifterna kombinerad med en nivåställning som gör att verksamheten vid ingången av 2027 enligt modelleringar gjorda av Trafikverket uppnår balans mellan ackumulerade intäkter och ackumulerade kostnader. Vid sidan av hänsyn till inflation sedan senaste avgiftssättningen och målet om att uppnå ett ackumulerat resultat i balans på några års sikt för verksamheten, föreslås även vissa avgifter justeras ned från nuvarande nivå för att bättre motsvara den faktiska kostnad som proven innebär för Trafikverket. Avgifter för kvälls- och helgtid har justerats för att motsvara aktuella merkostnader, vilket i flertalet fall innebär att dessa avgifter är 40 procent högre än normaltaxan. Som nämns ovan har inflationen sedan 2014, mätt med KPI, ökat med cirka 32 procent. Flertalet av de nu föreslagna höjningarna uppgår dock till knappt 30 procent.

Ett alternativ till att genomföra höjningar av avgifterna inom förarprovsverksamheten är att minska kostnadsbasen för att på så sätt nå en långsiktig balans mellan ackumulerade över- och underskott. Detta alternativ skulle innebära att förarprovsverksamheten inom Trafikverket inte längre skulle kunna leverera samma grad av service.

5.2 Konsekvenser för staten

Om inte regeringen har föreskrivit något annat ska nivån på en avgift utgå från att uppnå full kostnadstäckning. Det framgår av avgiftsförordningen (1992:191). Full kostnadstäckning är ett bestämt ekonomiskt mål som innebär att avgifterna ska beräknas så att de täcker alla kostnader som direkt eller indirekt hör till den avgiftsbelagda verksamheten. Genom förslaget justeras avgifterna för att bättre motsvara de faktiska kostnaderna för Trafikverkets förarprovsverksamhet och för att komma till rätta med de ackumulerade över- och underskotten.

5.2.1 Trafikverket

Förslaget innebär att Trafikverket kommer att behöva planera och koordinera bland annat ändring i IT-system (bokning och betalning) och kommunikationsinsatser. Kostnaderna bedöms kunna hanteras inom myndighetens befintliga anslag.

5.2.2 Övrigt

Förslaget medför att förordningen får en tydligare utformning vilket är i linje med det förvaltningspolitiska målet om medborgarorienterad styrning

(jfr. propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt, prop. 2009/10:175).

5.3 Konsekvenser för enskilda

5.3.1 Enskilda användare

Förslaget innebär att avgiftsnivåerna inom provverksamheten generellt höjs. I relation till de övriga utgifter som följer av att skaffa någon av de berörda behörigheterna bedöms de föreslagna höjningarna inte medföra betydande effekter på den enskildes strävan att skaffa behörigheten.

Höjningarna av avgifter bedöms skapa förbättrade förutsättningar för enskilda att även i framtiden kunna ta del av en förarprovverksamhet med hög tillgänglighet och kvalitet.

5.3.2 Företag

De branscher som framför allt berörs av de nu föreslagna avgiftsjusteringarna är trafikskolorna, privatägda fordonstekniska gymnasieskolor och transportföretag i form av åkerier, bussföretag och taxiföretag. Förslagen bedöms inte ge betydande effekter på inflödet av elever till vare sig trafikskolor eller fordonstekniska gymnasieskolor. För de privatägda fordonstekniska gymnasieskolor som finansierar elevernas provavgifter kan förslagen medföra en högre kostnadsbild. Förslagen till avgiftsjusteringar bedöms inte medföra betydande effekter för kompetensförsörjningen till eller möjligheten att starta åkerier, bussföretag eller taxiföretag.

Särskilt om små företag

Trafikskolor och transportföretag i form av åkerier, bussföretag och taxiföretag i Sverige kan ofta antas utgöra små företag, dvs. företag med färre än 50 anställda och en årsomsättning eller balansomslutning som inte överstiger 10 miljoner euro per år. Som nämns ovan bedöms förslagen inte ge betydande effekter på inflödet av elever till trafikskolor. Förslagen till avgiftsjusteringar bedöms inte medföra betydande effekter för kompetensförsörjningen till eller möjligheten att starta åkerier, bussföretag eller taxiföretag.

5.4 Konsekvenser för kommuner och regioner

Vissa fordonstekniska gymnasieskolor drivs i kommunal regi. För fordonstekniska gymnasieskolor som finansierar elevernas provavgifter kan förslagen medföra en högre kostnadsbild.

5.5 Sverige och EU

Förslagen bedöms inte strida mot de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

5.6 Tidpunkten för ikraftträdande och behov av särskilda informationsinsatser

Regleringen föreslås träda i kraft den 1 november 2024. Det föreslås även en övergångsbestämmelse som innebär att den som bokar en tid för prov eller fotografering innan de nya avgifterna träder i kraft ska debiteras den avgift som gäller vid bokningen, även om körprovet eller fotograferingen genomförs efter ikraftträdandet. I samband med ikraftträdandet kommer det att behöva göras informationsinsatser.

5.7 Övriga konsekvenser

Förslagen bedöms inte leda till några konsekvenser för jämställdheten, brottsligheten, sysselsättningen, miljön, de integrationspolitiska målen eller medföra konsekvenser för den personliga integriteten.